

3 Februari 1945.

TOELICHTING OP ONS PROGRAM.

2. **Loon.** Arbeid voor elken validen arbeider, is een van onze programpunten. Doch arbeid is niet voldoende. De arbeid moet lonend zijn. In het loon moet uitgedrukt worden, welke arbeidsprestaties men verricht. Daarbij moet elke arbeid, die de maatschappij verlangt, zo beloond worden, dat de arbeider en zijn gezin ervan bestaan kan. Doch ook dit is nog niet voldoende. Tegenwoordig bestaan wij ook nog. Maar hoe? Niemand heeft ooit geweten, dat het bestaansminimum zo diep kon liggen. Het loon voldoende om er van te bestaan kan nog wel een zeer onvoldoende eis zijn. Het bestaan moet zo zijn, dat de arbeider zich een bestaanspeil kan veroveren, dat niet beneden een algemeen beschavingspeil ligt. Als het gewoonte is, dat iedereen in Nederland wittebrood eet, moet de arbeider niet gedwongen worden, zich tevreden te stellen met zwart brood. Als het een hygiënische eis van onze tijd is, dat er regelmatig gebaad wordt, dan moeten de arbeiderswoningen van badkamers, tenminste van douchecellen voorzien zijn, of voldoende openbare badhuizen moeten hem in de gelegenheid stellen, aan de moderne eisen van het leven te voldoen. En als het gewoonte is, dat men Zondags zijn werkpak aflegt, dan moet het loon voldoende zijn, om zich een behoorlijk costuum te kopen. In vrije tijd en vakantie moet hij geld hebben voor behoorlijke ontspanning, zoals lectuur, concerten, toneel, reizen. Zijn kinderen moeten onderwijs kunnen krijgen, en niet alleen mondjesmaat tot het 12e of 13e jaar en dan gauw mee- verdienen. Als de capaciteiten er voor zijn, moet er voor de arbeiderskinderen ook Middelbaar, ja zelfs Hoger onderwijs mogelijk zijn. En dit alles moet bereikbaar zijn voor elken arbeider, die werk verricht, dat in de maatschappij noodzakelijk is. Dit geldt ook voor den beroemden, of beruchten putjesschepper. Als men op dit werk smaalt, moet men het afschaffen. Ook een schoenpoetser voor een station, is zijn loon waard, als we zijn dienst gebruiken.

Het grote probleem is echter, dat er velen onder de arbeiders zijn, die hun loon niet kunnen gebruiken. Een groot deel van het loon gaat soms weg aan gebak, sigaretten, wekelijks bioscoopbezoek, ongeacht welke film er draait, ijSCO's en meer ontspanning en vermaak, waar eer een neerhalende, dan een verheffende werking van uitgaat. Het ondergaan aan gemakkelijk te bereiken genot is iets anders dan zijn rechtmatig deel op eisen aan de cultuur van deze tijd.

Nu luidt onze eis: loonregeling onder toezicht van de overheid. Het mag niet voorkomen, dat een bedrijf of patroon de kans krijgt, omdat hij „baas in eigen huis” wil zijn, zijn arbeiders met een loon af te schepen, ver beneden het algemene peil. Ook op dit terrein moet de arbeider, die immers economisch de zwakste is, beschermd worden.

Wordt deze eis ingewilligd, dan is het ook mogelijk, dat de lonen „conjunctuur gevoelig” blijven. Dit wil zeggen dat bij prijsstijging en duurte de lonen zich snel moeten aanpassen. Dan zullen stakingen, die altijd voor elke partij en voor de gemeenschap, een economisch verlies, voor dit doel minder nodig zijn. Dadelijk na de bevrijding moet, b.v. door toeslag op het loon, of door andere middelen, het mogelijk gemaakt worden, dat ook de arbeider de achterstand in kleding, schoeisel, dekking, huishoudelijke artikelen snel kan inhalen.

EEN WOORD uit de kring der Christelijke Vakbeweging.

Hier ter stede wordt het bekende blad Trouw verspreid. In het nummer van Jan. '45 vonden we een stukje tegen het blad Paraat. Wij delen mede, dat met dit blad niet ons blaadje bedoeld is. Er verschijnen in meer steden blaadjes voor de vakbeweging onder de titel Paraat. Organisatorisch is tussen deze blaadjes geen verband. Elk plaatselijk blad, althans ons blad draagt eigen verantwoordelijkheid. De communicatiemiddelen zijn tegenwoordig niet zo, dat het landelijk overleg vlot kan geschieden. We zijn echter wel één van geest, hoewel de sterk doorgevoerde decentralisatie ons misschien wel eens verder van elkaar zou kunnen afvoeren dan gewenst is. Doch dit kan alleen op bijzaken voorkomen en de verschillen zullen na de bevrijding opgelost worden.

Dit v
Trouw
„Daa
goed
lezen
van
„Lid
is tot
Van
dan
zijn.
ting
datze
oorlo
Nu i
woor
beant
Als v
hadde
beren
saaml
Verd
dat v
het n
dan c
bare
Hooq
Gods
Preci
gram
brenq
sen.
gerec
Gij k
dan l
vinde
lange
horig

Dit vooraf, als wij iets over de aanval op „Paraat” in het blad Trouw willen zeggen. Het artikeltje begint met de gulden woorden: „Daar is een streven naar meer saamhorigheid bij velen, die het goed menen met ons land en volk”. Doch een paar regels later lezen wij dat er voor den Christelijken werkmans op het gebied van het organisatieleven slechts één positief gebod is:

„Lid worden van een positief Christelijke vakbeweging, die bereid is tot een wel omschreven samenwerking met andere.”

Van het gulden woord saamhorigheid blijft niet veel anders over, dan samenwerking. Samenwerking kan er ook bij verdeeldheid zijn. Wij vatten saamhorigheid anders op. Doch over onze opvatting wordt in dit artikel geschreven, dat „men in „Paraat” nog datzelfde geleuter over eenheid beluistert waarmee men voor den oorlog zonder succes den boer opging.”

Nu is de Nederlandse taal rijk genoeg aan scheldwoorden, om het woord geleuter met een aantal fraaie en krachtige woorden te beantwoorden. Wij gebruiken echter liever argumenten en vragen: Als we voor de oorlog geen succes met ons streven naar eenheid hadden, waarom zouden wij het dan na de oorlog niet weer proberen? Er is immers veel veranderd. Er is toch een streven naar saamhorigheid waar te nemen?

Verder komt in het stukje ook een niet geheel nieuw beeld voor, dat wij ons „laten drijven onder de zweep der concurrenten”, tot het najagen van een eenheidsvakbeweging. Deze concurrenten zijn dan de communisten. Het argument is te afgezaagd om onze kostbare ruimte eraan te verspillen. Het slot van het stukje luidt: Hoog de banier der Christ. soc. gerechtigheid bij het licht van Gods Woord.”

Precies onze mening: sociale gerechtigheid. Wij hebben ons programma opgesteld, om deze sociale gerechtigheid op aarde te brengen. Wij zijn het met elkaar eens: Gerechtigheid moet heersen. Wij vragen echter de Christenen: hoe wilt gij deze sociale gerechtigheid vorm en gestalte geven? Waar is Uw program? Gij kent het onze. Zijt gij het daarmee eens? Zo niet, publiceer dan Uw program. Maar gelooft ons, als wij getuigen: Onze eisen vinden hun grond in het streven naar Gerechtigheid, en wij verlangen hartstochtelijk deze te verwerkelijken in een warme saamhorigheid.

Werkelijke beslissingen zullen alleen gebracht worden door het Germaans Zwaard
Dit staat te lezen voor een ruit in de Choorstraat.

FEBRUARI-KRONIEK.

- 10 Febr. 1940. Het S.S. Burgerdijk van New York op weg naar Rotterdam door Duitser getorpedeerd.
- 21 Febr. 1940. Het Nederl. S.S. Tara zonder waarschuwing nabij Spanje getorpedeerd. Steeds meer Duitse vliegtuigen boven ons land.
- 9 Febr. 1941. De leen- en pachtwet in USA aangenomen. Daardoor is Engeland van de USA leveranties verzekerd.
- 11 Febr. 1941. W.A.-man Koot op het Waterlooplein doodgeslagen.
- 25 Febr. 1941. Nadat gedurende het weekeind talloze joodse jongens op de straat waren gevangen genomen, gaan de Amsterdamse arbeiders in staking. De staking wordt de volgende dag algemeen en breidt zich naar andere plaatsen.
- 4 Febr. 1942. Slag in de Javazee. De Tromp gaat verloren.
- 15 Febr. 1942. Singapoer geeft zich over.
- 23 Febr. 1942. Drie Nederlanders geëxecuteerd „wegens vervaardiging en verspreiding van illegale lectuur“.
- 4 Febr. 1943. Mussert benoemt gemachtigden voor staat en volksgemeenschap.
- 9 Febr. 1943. Mr. Reydon zwaar gewond; zijn vrouw doodgeschoten.
- 15 Febr. 1943. Volgens de plannen en zonder door de vijand gehinderd te worden ontruimen de Duitsers Rostof en Worosjilofgrad.
- 14 Febr. 1945. 14 Nederlanders door politiestandrecht te Assen ter dood veroord.
- 15 Febr. 1944. 3 Nederlanders door een standgerecht te Soest ter dood veroord.
- 20 Febr. 1944. 20 Nederlanders in Den Haag ter dood gebracht.
- 26 Jan. 1945. Broodrantsoen tot op 500 gram per week per persoon verlaagd. Hongersnood, door het wegvoeren van voorraden en inbeslagname van auto's en schepen.
- 27 Jan. 1945. De Russen staan in de provincie Brandenburg, de provincie waarin Berlijn ligt. 30 Jan. Koningsbergen omsingeld. Russische pantserstrijdkrachten in het Ode'el (90 km van Berlijn).

Het optreden van de bezetter is een aanfluiting van de uitspraak van den Duitsen Führer, volgens welke zijn volk de drager is van een hogere cultuur.

(Uit de open brief van de Nederl. artsen aan de Rijkscomm., 3 Dec. '44).

Onze oplaag is beperkt

Werkt mee het lezerstal te vergroten door
dit blad ook anderen ter lezing te geven.
